

RIGSBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 15. maj 2008

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, onsdag den 14. maj 2008.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Pkt. 2

Redegørelse for dagsordenen.

(Landstingets Formandskab)

En række tilbageværende dagsordenspunkter blev trukket tilbage og udgik af dagsordenen.

Landstingets Formandskab anmeldte et nyt punkt, Pkt. 131, Forslag til ændring af Forretningsordenen for Grønlands Landsting, til 1. behandling i dagens møde og forventet 2. og 3. behandling i Landstingets møde den 15. maj 2008.

Pkt. 99

Forslag til Landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om sikkerhed til søs.

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

(2. behandling)

Forslaget var ved 1. behandlingen ikke henvist til udvalgsbehandling. Ved 2. behandlingen blev forslaget endeligt vedtaget.

Pkt. 45.

Redegørelse for Anlægs- og renoveringsfonden 2007.

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer Kim Kielsen orienterede i sin forelæggelse om, at beholdningen i Anlægs- og Renoveringsfonden beklageligvis er vokset

yderligere og ultimo 2007 udgør 792 mio. kr. Årsagen hertil er, at der i 2007 blev tilført en rekordstor bevilling.

Forbruget i 2007 har været det højeste nogensinde, nemlig 857 mio. kr., hvilket er en stigning i forhold til 2006 på 169 mio. kr. Der er i 2007 afsluttet 215 projekter og aflyst 14 projekter.

Partiet Siumut udtrykte glæde ved, at pengene nu er kommet ud at arbejde i stedet for at ”ligge i mølposen”. Partiet så frem til, at de nye storkommuner også vil kunne løfte en del af anlægsopgaven og opfordrede landsstyret til at opretholde tempoet. Med disse bemærkninger tog partiet redegørelsen til efterretning.

Partiet Inuit Ataqatigiit havde nogle konkrete spørgsmål, specielt vedrørende landsstyrets overvejelse vedrørende el-forsyningen i Paamiut, villigheden til at bygge almennyttige boliger og foranstaltninger til imødegåelse af mangel på håndværkere. Ellers tog partiet landsstyrets redegørelse til efterretning.

Partiet Demokraterne mente, at man bør lave en egentlig anlægslov, således at midler kan afsættes til byggeri et år tidligere, end det sker i dag. Dette vil give bedre mulighed for planlægning og formentlig også en billigere pris. Med denne bemærkning tog partiet redegørelsen til efterretning.

Partiet Atassut fandt at landsstyret, i stedet for at renovere gamle og saneringsmodne boliger, har valgt at bygge nye og tidssvarende boliger og kalkulerer med at denne løsning vil blive billigere. På denne baggrund efterlyste partiet en oversigt over renoveringsbehovet og vurdering af behovet for sanering og reovering i stedet for nybyggeri. Partiet ønskede redegørelsen drøftet i Landstingets Boligudvalg i stedet for blot at blive taget til efterretning.

Kattusseqatigiit Partiit fandt at styringen af byggeriet er blevet bedre, men mener fortsat at fondens uudnyttede midler skal anvendes, idet partiet finder at der er stort behov for både reovering og nybyggeri.

Efter en debat rundede **Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer** diskussionen af med at konstatere, at partierne tog redegørelsen til efterretning og at der synes at tegne sig et flertal for at tage den op til videre drøftelse i Landstingets Boligudvalg. Han erklærede sig rede til at stille op til eventuelt samråd med udvalget i den forbindelse.

Herefter gik Landstinget videre i dagsordenen.

Pkt. 53**Forslag til Landstingsbeslutning om at Landstinget godkender Landskassens regnskab for 2007.**

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)
(1. behandling)

Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Aleqa Hammond forelagde på Landsstyrets vegne Landskassens regnskab.

Landskassen havde i 2007 et underskud på 267 mio. kr., mod et budgetteret underskud inkl. tillægsbevillinger på 430 mio. kr.

Af de 267 mio. kr. i underskud er de 200 mio. kr. hidrørende fra et særligt udlån til Grønlands Energiforsyning, Nukissiorfiit og at årets underskud ikke blev større skyldes primært øgede skatteindtægter.

Alt i alt fandt Landsstyremedlemmet årets resultat tilfredsstillende og det blev overladt til Landstingets Revisionsudvalg til videre behandling.

Uden særlige bemærkninger tilsluttede alle partier sig forslaget oversendelse til Landstingets Revisionsudvalg til videre gennemgang før 2. behandling på Landstingets efterårssamling 2008.

Punkt. 117**Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingslov om Videncenter for Børn og Unge, således at MIPI indgår i Ilimmarfik som selvstændig institution og således, at der gennem opnormering og etablering af stilling som centerleder skabes entydige rammer for MIPI's organisation og politiske uafhængighed.**

(Landstingsmedlem Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)
(1. behandling)

Landstingsmedlem Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit, redegjorde i sin fremlæggelse for Videncenter for Børn og Unge (MIPI)'s arbejdsområder og omtalte den succes, som oprettelsen af institutionen har været. Hun har stillet forslaget, fordi hun finder det oplagt at integrere centeret sammen med de øvrige forskningsinstitutioner i Grønlands Universitetspark, Ilimmarfik.

Landstyremedlem for Familie og Sundhed Arkalo Abelsen medgav, at centeret har udført et flot stykke arbejde og at det er landsstyrets vurdering, at MIPI nu er nået til et punkt, hvor det er hensigtsmæssigt at redefinere centerets rolle og målsætning.

Da Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i et hørings svar har gjort opmærksom på, at der ikke er plads til MIPI i Ilimmarfik, foreslog landsstyremedlemmet at der nedsattes en arbejdsgruppe, der skal definere MIPI's rolle og målsætning. Efter arbejdsgruppens indstilling kan man senere tage stilling til MIPI's fremtidige organisering, placering og normering.

Partiet Siumut beklagede at der ikke er plads til MIPI i Ilimmarfik og anmodede om at få forslaget drøftet i Landstingets Familieudvalg.

Partiet Inuit Ataqatigiit stillede spørgsmålstejn ved oplysningen om at der ikke er plads og ønsker også sagen drøftet i Landstingets Familieudvalg og gerne med inddragelse af Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg.

Partiet Demokraterne mindede om, at eksempelvis sygeplejeskolen er tilsluttet Ilimmarfik, dog uden at være fysisk placeret der og fandt det meget vigtigt at MIPI bliver en selvstændig institution, i stedet for fortsat at være placeret direkte under Familiedirektoratet og uden eget budget. Partiet henviste til at en besparelsesrunde i Familiedirektoratet har betydet en besparelse på midlerne til MIPI på 25 %, hvilket partiet finder uholdbart. Partiet vil derfor meget gerne drøfte forslaget videre i udvalg.

Partiet Atassut vil afvente den af Landsstyremedlemmet varslede arbejdsgruppes resultat og kunne derfor ikke støtte nærværende forslag.

Partiet Kattusseqatigiit ønskede også forslaget drøftet i relevant udvalg inden 2. behandlingen.

Efter en debat, hvor landsstyret blandt andet blev beskyldt for at komme med arbejdsgrupppeforslag, for fortsat at "sidde tungt" på MIPI blev resultatet, at nærværende forslag blev henvist til behandling i Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg inden 2. behandlingen på Landstingets Efterårssamling 2008.

Pkt. 61

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at ændre forholdene for uddannelsessøgende med børn, således at disse hjælpes økonomisk ved ændring af støtteforanstaltningerne for forældre, der i tidsbegrænsede tidspunkter må tage til andre byer og må betale for pasning af deres børn på børneinstitutioner.

(Siumuts Landstingsgruppe)

(1. behandling)

På vegne af forslagsstillerne krævede **Landstingsmedlem Ole Thorleifsen, Siumut** at landsstyret tager initiativ til at ændre tingenes tilstand, således at de unge kan passe deres uddannelse.

Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelserne Siverth K. Heilmann oplyste, at landsstyret fuldt ud kan tilslutte sig de overvejelser, der ligger til grund for forslaget.

Problemet er, at med ikrafttræden af den nye Landstingsforordning om offentlig hjælp pr. 1. april 2007 bortfaldt muligheden for at udligne udgiften mellem en daginstitutionsplads i hjembyen og en dagsinstitutionsplads i studiebyen, idet de studerende ikke længere kan få offentlig hjælp.

Departementet for Familie og Sundhed har ved brev til kommunerne af 8. januar 2008 henvist kommunerne til at udligne udgiften efter Landstingsforordningen om hjælp til børn og unge.

Da Landstingets Familieudvalg i skrivelse af 14. marts 2008 har gjort opmærksom på, at udvalget ikke finder løsningen holdbar, oplyste landsstyremedlemmet, at man i Landsstyret diskuterer, om der skal ske en ændring af den nuværende praksis. Landsstyremedlemmet lovede at holde Familieudvalget orienteret om landsstyrets overvejelser.

Alle partierne tilsluttede sig forslagens henvisning til udvalgsbehandling. Efter indlæg fra partiet Inuit Ataqatigiit om at de studerende ikke skal have hjælp over sociallovgivningen, men hellere under studiestøttelovgivningen henvistes forslaget til behandling i Landstingets Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalg inden 2. behandlingen på Landstingets Efterårs-samling 2008.

Pkt. 62

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges om at tage initiativ til at gøre noget ved de grønlandske studerendes kollegieforhold i Grønland - især også kollegieforholdene i København.

(Siumuts Landstingsgruppe)

(1. behandling)

Efter at være blevet gjort opmærksom på problemet med at finde boliger til studerende, særligt studerende med børn og helt specielt i København har **forslagsstillerne** ønsket, at landsstyret skal pålægges at gøre noget ved sagen.

Landsstyremedlem for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelserne Siverth K. Heilmann redegjorde for situationen i både Grønland og Danmark og omtalte de seneste års forbedring af forholdene. Han håber at en vedtagelse af forslaget også vil udtrykke en godkendelse af den ekstra indsats, som er eller vil blive iværksat på området.

Partiet Siumut fandt forslaget vigtigt og understregede særligt behovet for kollegieboliger til uddannelsessøgende med børn.

Partiet Inuit Ataqatigiit udtrykte tilfredshed med den positive udvikling på området, som man meget gerne ser fortsat. Partiet er dog meget bekymret for forholdene i København og opfordrede landsstyremedlemmet til at tage en uformel snak med Københavns overborgmester eller Borgerrepræsentationen om sagen. Dette råd tog landsstyremedlemmet imod.

Partiet Demokraterne var ikke tilfredse med udviklingen. En udvikling med etablering af 100 kollegiepladser på 3 år finder partiet ikke tilstrækkelig og mindede om, at der også mangler kollegiepladser til lærlinge. De henviste til, at der i 2008 er udarbejdet en rapport om landets samlede kollegiemasse og uddannelsesinstitutionernes behov. Heraf fremgår bl.a. at i Nuuk er 763 studerende uden kollegieplads, i Qaqortoq 252, i Sisimiut 56 og i Ilulissat 46. På denne baggrund finder partiet landsstyrets indsats helt utilstrækkelig.

Partiet Atassut var heller ikke tilfredse med udviklingen og påpegede specielt problemerne for grønlandske studerende i Danmark, særligt i København.

Partiet Kattusseqatigiit ønskede uden videre sagen grundigt behandlet i relevant udvalg.

Sagen sendtes videre til udvalgsbehandling i Landstingets Erhvervsudvalg inden 2. behandlingen på Landstingets efterårssamling 2008.

Pkt. 57

Forslag til landstingsbeslutning angående FN's børnekonvention bliver til obligatorisk del af undervisningen i folkeskolen.

(Siumuts Landstingsgruppe)

(1. behandling)

Da **partiet Siumut** finder det vigtig at informere de unge om deres værdier og rettigheder, ser man meget gerne FN's børnekonvention inddraget i folkeskolen som obligatorisk pensum.

Landsstyremedlem Arkalo Abelsen udtrykte på vegne af Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, at forslaget bør afvises som værende overflødig, idet det er Landsstyrets opfattelse at undervisning om FN's Børnekonvention allerede indgår i læremålsbeskrivelserne.

Partiet Inuit Ataqatigiit så dette forslag som et opgør med landsstyrets efter partiets opfattelse uklare politik omkring barnets rettigheder og støttede forslaget varmt.

Partiet Demokraterne fremhævede under debatten, at der fra FN's komité for Barnets Rettigheder i 2005 er efterlyst statistisk materiale om implementeringen af Børnekonventionen i Grønland. Partiet opfordrede landsstyret til at få dette på plads og støttede forslaget varmt.

Partiet Atassut så forslaget som overflødig, da partiet var enigt med Landsstyret om, at stoffet allerede indgik i folkeskolens læremål. Partiet kunne derfor ikke støtte forslaget.

Da flertallet således støttede forslaget oversendtes dette til videre behandling i Landstingets Uddannelsesudvalg inden 2. behandling på Landstingets efterårssamling 2008.

Pkt. 116.

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret fremover pålægges, i forbindelse med udarbejdelse af lovforslag og forordningsforslag at redegøre for, hvilke konsekvenser forslaget vil få for børns velfærd.

(Landstingsmedlem Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Landstingsmedlem Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit har stillet forslaget, da hun finder at et lovforslags konsekvenser over for børn er mindst lige så vigtige at få belyst, som forslagens konsekvenser for miljø eller erhvervsliv.

Landsstyreformanden redegjorde for de bemærkninger, der allerede i dag er obligatoriske, jævnfør de af Grønlands Hjemmestyre udarbejdede procedurer for regeludarbejdelse. Han afviste forslaget, idet dette både vil betyde ekstra arbejde og dels vil være overflødigt for størstedelen af lov- og forordningsforslagene, fordi de ikke har relevans for børn.

Partierne Siumut og Atassut tilsluttede sig landsstyret holdning og afviste forslaget.

Partierne Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kattusseqatigiit støttede forslaget men var i mindretal.

Da forslaget således ikke kunne samle flertal sendtes det til 2. behandling på Landstingets efterårssamling 2008 uden udvalgsbehandling.

Pkt. 95.

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at offentliggøre ændringsforslag til 2. og 3. behandling af Forslag til Landstingsfinanslov straks efter ændringsforslagenes fremsendelse til Finansudvalget. Offentliggørelsen skal som minimum ske på internettet.

(Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne)

(1. behandling)

Landstingsmedlem Lene Knüppel, Demokraterne orienterede i fremlæggelsen om, at ændringsforslagene i dag først kommer til offentlighedens kundskab, når betænkningen til 2. og 3. behandlingen af finanslovsforslaget foreligger, hvilket oftest er med mindst mulig frist, 3 dage før landstingsbehandlingen, og ofte med omdeling i en sen nattetime. Offentligheden har så kun 3 dage til at diskutere forslagene, hvilket hun mener burde ændres.

Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Aleqa Hammond var principielt enig i at ændringsforslagene skal offentliggøres tidligere, men finder at dette så også måtte gælde for Finansudvalgets ændringsforslag. En ensidig offentliggørelse af kun landsstyrets ændringsforslag uden samtidig offentliggørelse af Finansudvalgets ændringsforslag og henstillinger, vil efter hendes mening skævvride debatten. Hun så derfor gerne forslaget viderebearbejdet i udvalg og koordineret med Landstingets Bureau.

Partierne Siumut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Kattusseqatigiit støttede uden yderligere kommentarer forslaget og ønsker at drøfte de praktiske forhold omkring det nærmere.

Partiet Atassut meddelte, at man ikke kan se formålet med forslaget og kunne derfor ikke støtte det.

Forslaget henvistes herefter til udvalgsbehandling i Landstingets Formandskab inden 2. behandlingen på Landstingets efterårssamling 2008.

Pkt. 100.

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at tage initiativ til at ændre Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen, således at skolebørn tildes uddybende og forbedret undervisning vedrørende samfundsfag, religion, filosofi og psykologi.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

(1. behandling)

Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat redegjorde for forslaget, der efter hans opfattelse vil forbedre indholdet af ”den gode skole”.

Landsstyremedlem Arkalo Abelsen tilkendegav, på vegne af Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, dels at der er vel rigeligt allerede nu at kaste sig over folkeskolen og henholdt sig til, at der i 2008 kommer en årgang ud, som har været under det nuværende regelsæt i 5 år og at den første årgang, der har haft det nuværende regelsæt i 10 år først kommer ud i 2013, til hvilket tidspunkt han finder at man bør vente med at evaluere og justere. Landsstyret kunne derfor ikke støtte landstingsmedlemmets forslag.

Partierne Siumut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Atassut støttede landsstyrets afvisning af forslaget.

Forslaget henvistes herefter til 2. behandling på Landstingets efterårssamling 2008 uden udvalgsbehandling.

Pkt. 107.

Forslag til Landstingsbeslutning om at der til Landstingets samlinger fremover tages bedre initiativer til at gøre mere brug af elektronisk udstyr, således at kopiering så vidt muligt undgås.

(Landstingsmedlem Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat)

(1. behandling)

Forslagsstilleren vil meget gerne minimere Landstingets papirdynger og ser dette som en mulighed.

Landstingets Formand Ruth Heilmann henviste til, at der allerede med virkning fra den kommende landstingssamling vil blive foretaget ændringer, således at medlemmerne via trådløst opkoblede computere kan gemme forslagene elektronisk fra deres pladser i landstingssalen og helt undgå papirudgaverne.

Hun oplyste, at man tidligere har forsøgt at minimere papiret ved at tilbyde materialet sendt elektronisk og at man igen vil spørge alle modtagere af Landstingets materiale, om de fortsat ønskede papirudgaverne eller kan nøjes med de elektroniske udgaver. På denne baggrund fandt hun forslaget overflødig, da Formandskabet allerede er i gang.

Partierne Siumut, Inuit Ataqatigiit, Demokraterne og Atassut tilsluttede sig Formandskabets afvisning af forslaget.

Forslaget overgik herefter til 2. behandling på Landstingets efterårssamling 2008 uden udvalgsbehandling.

Punkt 131

Forslag til ændring af Forretningsordenen for Grønlands Landsting. (Mulighed for åbne samråd, mulighed for at træffe beslutning som led i forespørgselsdebatter og redegørelser, ændring af taletider mv. med henblik på at få en mere dynamisk debat, stedfortræderes begæring om fritagelse for hvervet.)

(Landstingets Formandskab)

(1. behandling)

Landstingets Formand Ruth Heilmann forelagde forslaget, der blev fremsat på tingets næstsidste dag med anmodning om 2. og 3. behandling på tingets sidste dag, således at den nye Forretningsorden kan gælde for den kommende efterårssamling.

Alle partierne var imod en 2. og 3. behandling allerede på denne samling og alle partierne havde detaljer, de ønsker drøftet og alle vil drøfte specielt taletiderne.

Med samtlige kommentarer sendtes forslaget herefter tilbage til drøftelse i Landstingets Formandskab og videre behandling inden 2. og 3. behandling på Landstingets efterårssamling 2008.

Pkt. 76

Spørgsmål til Landsstyret vedrørende sletning af forældede data i offentlige registre.

(Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit)

Spørgeren ville på baggrund af en konkret oplevelse med korrespondance omkring motorafgift 7 år efter salg af bil, gerne have en redegørelse for, om ikke sletning af gamle data foregår i Grønland og om landsstyret kontrollerer at det sker.

Landsstyreformanden henviste i sit svar til, at det er Datatilsynet og ikke landsstyret der har kontrollen på dette område, samt til at landsstyret allerede har taget initiativ til samtale med Datatilsynet omkring eventuel ny lovgivning for Grønland på området.

Spørgeren var tilfreds med svaret men anmodede landsstyret om at forsøge at få klageinstansen til at ligge i Grønland.

Pkt. 80

Spørgsmål til Landsstyret om hjemtagelse af søfartsstyrelsens synsafdeling.

(Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Inuit Ataqatigiit)

Spørgeren har bemærket, at Søfartsstyrelsens afdeling i Grønland permanent er underbemandet og at man derfor har lange sagsbehandlingstider og ikke kapacitet til at foretage uanmeldte syn. Han mente på den baggrund at forholdene kunne forbedres betydeligt, såfremt Grønland hjemtog denne opgave – i hvert fald for så vidt angik både på under 15 meter i indenskærs sejlads.

Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer Kim Kielsen redegjorde for at man har overvejet sagen, men at der er både fordele og ulemper.

Da en stor del af lovreglerne er hægtet op på konventioner, er han bange for at man ved en hjemtagelse må bruge alt for store ressourcer bare for at sætte sig ind i disse konventioner. Han henviste også til, at langt størstedelen af de krav, der stilles til syn af skibe, også vil være gældende efter en hjemtagelse af området.

Samlet set er det landsstyrets opfattelse, at fordelene ved en hjemtagelse af søfartsområdet ikke på nuværende tidspunkt opvejer ulemperne. Det er således landsstyrets opfattelse at det ikke er tiden til at tage skridt til en hjemtagelse af området på nuværende tidspunkt.

Spørgeren var ikke enig med Landsstyret, idet han specielt i forbindelse med import af brugte både under 15 meter ville forvente en langt hurtigere behandling, hvis området var hjemtaget.

Pkt. 33

Hvilke tiltag agter Landsstyret at tage for at ændre 65 års pensionsalderen, for at give folk chance for selv at kunne være medbestemmende for at fortsætte deres arbejde på deres arbejdsplads.

(Landstingsmedlem Jonathan Motzfeldt, Siumut)

Spørgeren har rejst spørgsmålet for at sikre, at personer over 65 år fortsat kunne forblive i arbejde, hvis de selv ønsker det.

Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Aleqa Hammond oplyste i besvarelsen, at der kun i lovgivningen om tjenestemænd er krav om at man skal gå på pension. Dette krav udelukker ikke, at man kan fortsætte med at arbejde på eksempelvis overenskomstvilkår eller individuel kontrakt.

Pensionsalderen på 65 år er et tilbud og man har krav på alderspension, hvis man holder op ved eller efter det fyldte 65. år.

Landsstyret så på denne baggrund ingen grund til ændringer i den gældende lovgivning.

Herefter sluttede mødet

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne